

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35390
Nom: Història de la llengua catalana I
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1001 - G.Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1001 - G.Filologia Catalana	Diacronia de la llengua catalana	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MARTI BADIA ADRIA

LLUCH CRESPO GEMMA

RESUM

L'assignatura Història de la Llengua Catalana I (Formació Avançada en Llengua Catalana i la seua cultura Literària) té com a objectiu presentar als alumnes una visió panoràmica i crítica de la història de la llengua catalana, des dels seus antecedents i orígens fins als decrets de Nova Planta. Així mateix, l'assignatura té els objectius bàsics següents:

- Relacionar la història de la llengua catalana amb la de les altres llengües romàniques.
- Familiaritzar els estudiants amb els problemes teòrics i metodològics de la disciplina.
- Ensinistrar els alumnes en el maneig i la recerca de les fonts i la bibliografia de la disciplina.
- Desenvolupar les estratègies crítiques i analítiques dels estudiants per a resoldre els problemes que planteja la història de la llengua catalana.

L'assignatura participa en els projectes d'innovació docent del grup consolidat GESOLCAT (GCID23_2585499).

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Coneixements previs de caràcter genèric. Per a superar aquesta assignatura es pressuposa un domini suficient de la normativa de la llengua catalana.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1001 - G.Filologia Catalana

Comparar i analitzar constituents de la llengua pròpia amb els d'altres llengües.

Conèixer l'evolució històrica interna i externa de la llengua catalana i la seua aplicació per al comentari de textos en perspectiva històric-filològica.

Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua catalana.

Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

Interrelacionar diferents àrees d'estudis humanístics.

Posseir coneixements de crítica textual i d'edició de textos en llengua catalana i la seua aplicació.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Ser capaç de identificar problemes i temes d'investigació i avaluar-ne la rellevància en l'àrea de la filologia catalana, així com per iniciar-se en aquests temes d'investigació.

Ser capaç de localitzar, manejar i sintetitzar informació bibliogràfica en l'àrea de la filologia catalana.

Ser capaç de realitzar tasques d'assessorament i de correcció lingüística en el context de la llengua catalana.

Ser capaç de rebre, comprendre i transmetre la producció científica en les llengües estudiades en el grau.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La noció d'història de la llengua

1.1. Conceptes

1.2. Mètodes

1.3. Problemes

2. Els elements constitutius de la llengua catalana

2.1. El llatí vulgar i la formació de les llengües romàniques.

2.2. Els substrats preromans.

2.3. L'element germànic.

3. La formació de la llengua catalana

3.1. Marc històric i cultural.

3.2. El català preliterari.

3.3. Els usos socials i institucionals.

3.4. Els usos literaris: català i occità.

3.5. La influència del món àrab.

3.6. L'element romànic precatalà de Xarq al-Andalus.

4. L'expansió de la llengua. De la derrota de Muret al Compromís de Casp (1213-1412).

4.1. Marc històric i cultural.

4.2. La conformació de l'espai lingüístic català.

4.3. Els usos socials i institucionals.

4.4. Els usos literaris.

4.5. L'interés per la llengua.

5. La plenitud de la llengua. Del Compromís de Casp a la revolta de les Germanies (1412-1523)

5.1. Marc històric i cultural.

5.2. Els usos socials i institucionals.

5.3. Els usos literaris.

5.4. La consciència lingüística.

5.5. L'interés per la llengua.

6. La subordinació de la llengua. De la revolta de les Germanies a l'expulsió dels moriscos (1523-1610)

6.1. Marc històric i cultural.

6.2. Els usos socials i institucionals.

6.3. Els usos literaris. El concepte de Decadència.

6.4. La consciència lingüística. Llemosinisme onomàstic i unitat de la llengua.

6.5. L'interés per la llengua.

6.6. L'evolució interna de la llengua. Modernització, dialectalització i interferències exògenes.

7. Dependència i transculturació. De l'expulsió dels moriscos a l'abolició del règim foral (1610-1716)

7.1. Marc històric i cultural.

7.2. Els canvis de frontera lingüística.

7.3. Els usos socials i institucionals.

7.4. Els usos literaris.

7.5. La consciència lingüística.

7.6. L'interés per la llengua.

Resultats d'aprenentatge:

- Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes com ara la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat, així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalitat.
- Posseir coneixements de crítica textual i d'edició de textos en llengua catalana i la seua aplicació.
- Ser capaç de localitzar, manejar i sintetitzar informació bibliogràfica en l'àrea de la filologia catalana.
- Ser capaç de realitzar tasques d'assessorament i de correcció lingüística en el context de la llengua catalana.
- Ser capaç de rebre, comprendre i transmetre la producció científica en les llengües estudiades en el grau.
- Ser capaç de identificar problemes i temes d'investigació i avaluar-ne la rellevància en l'àrea de la filologia catalana, així com per iniciar-se en aquests temes d'investigació.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua catalana.
- Interrelacionar diferents àrees d'estudis humanístics.
- Comparar i analitzar constituents de la llengua pròpia amb els d'altres llengües.
- Conèixer l'evolució històrica interna i externa de la llengua catalana i la seua aplicació per al comentari de textos en perspectiva històric-filològica.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	28,00
Estudi i treball autònom	50,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	12,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Els continguts de l'assignatura s'introdueixen partint dels coneixements previs de l'aprenent, que haurà de participar de forma activa en el desenvolupament de l'aprenentatge. Els alumnes disposaran d'un dossier de textos expressament recomanats, els quals complementen les classes teoricopràctiques. Els estudiants realitzaran, de forma individual, activitats teoricopràctiques relacionades amb el contingut de l'assignatura, i les exposaran a classe. A més, realitzaran, de forma individual o en grup de dues o tres persones, un treball pràctic final relacionat amb el contingut de l'assignatura, i per al qual tindran en compte el dossier de textos expressament recomanats. El professor orientarà els alumnes sobre la tria i realització d'aquest treball: els temes que pot estudiar, les dates de lliurament, així com les característiques concretes d'aquests (extensió, format, tipus de lletra, interlineat, etc.).

Pel que fa a les hores no presencials, els estudiants les dedicaran a:

- a) l'estudi i preparació de les classes teoricopràctiques,
- b) la preparació i realització d'activitats teoricopràctiques,
- c) la preparació i realització del treball pràctic final,
- d) la preparació i realització de la prova escrita final.

Els professors i els estudiants faran servir l'Aula Virtual i el correu electrònic com a mitjà per comunicar canvis, detalls sobre les activitats pràctiques, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per a tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic.

El professorat de l'assignatura garantirà la presentació i discussió de les rúbriques proporcionades pels grups consolidats d'innovació docent GESOLCAT i TREFINCAT en el marc dels PIEC *Esriptura, expressió oral i discurs audiovisual en les assignatures de l'àrea de Filologia Catalana (2a fase) i Metodologies, eines i recursos TIC per al TFG de Filologia Catalana*, respectivament. S'assegurarà la realització d'una pràctica no avaluable de l'expressió oral / escrita d'acord amb aquestes rubriques, amb les adaptacions que es consideren oportunes. Aquesta pràctica servirà com a instrument de control de l'evolució de cada alumne. Els resultats s'hauran de consignar per a poder facilitar-los al professorat de les assignatures de control del curs següent o, en el seu cas, als coordinadors del TFG.

En el marc del cicle *Les autores i els autors a les aules*, es podrà organitzar sessions amb ponents invitats. A l'inici del període docent de l'assignatura, s'informarà de les possibles activitats complementàries que s'organitzaran i de la incidència que puguen tenir en la docència i l'avaluació.

L'honestat intel·lectual és vital a les comunitats acadèmiques i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la utilització forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzada pel professorat que la imparteix.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge de l'estudiant es realitzarà amb dos tipus de prova:

a) Un treball de curs, el contingut i objectius del qual es detallaran a l'inici del quadrimestre o, alternativament, un seguit d'activitats pràctiques que es proposaran al llarg de les classes. El treball o les pràctiques alternatives valdran el 30% de la nota.

b) Una prova escrita final que avaluarà els coneixements teòrics i pràctics, així com l'adquisició de les competències generals i específiques. Aquesta part constituirà el 70% de la nota, i consistirà en qüestions teoricopràctiques relacionades amb la història de la llengua catalana i amb la seua metodologia.

En l'examen caldrà obtenir almenys una qualificació de 5 perquè s'hi sume la nota del treball o les pràctiques alternatives.

En totes les proves cal demostrar un bon coneixement del registre formal i de la normativa gramatical. D'acord amb els criteris acordats pel Consell del Departament de Filologia Catalana, el fet de cometre faltes de normativa en la prova final comportarà la qualificació de no apte, independentment de la nota del contingut. Igualment, en el treball pràctic final les errades de normativa comptaran negativament.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

Resum de l'avaluació:

Proves d'avaluació	% sobre el final
a) Activitats pràctiques (30%)	30%
b) Proves finals: 1. Qüestions teoricopràctiques (50%) 2. Resum crític d'un text del dossier (20%)	70%

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA

Ferrando, Antoni i Miquel Nicolàs (2005): *Història de la llengua catalana*, Barcelona, Pòrtic / UOC.

Martí i Castell, Joan (2001): *Els orígens de la llengua catalana*, Barcelona: Pòrtic / UOC.

Moran, Josep i Joan Anton Rabella (2001): *Primers textos de la llengua catalana*, Barcelona: Proa.

Nadal, Josep Maria i Modest Prats (1982, 1996): *Història de la llengua catalana*. 1/ Dels inicis fins al segle XV. 2/ El segle XV, Barcelona: ed. 62.

Sanchis Guarner, Manuel (1980): *Aproximació a la història de la llengua catalana*, Barcelona: Salvat.

COMPLEMENTÀRIA

Badia i Margarit, Antoni M. (2004): *Moments clau de la història de la llengua catalana*, Vic: Universitat.

Bastardas, Joan (1995): *La llengua catalana mil anys enrere*, Barcelona: Curial.

Colón, Germà (1993): *El lèxic català dins la Romània*, València: Universitat de València.

Ferrando, Antoni (1980): *Consciència idiomàtica i nacionals dels valencians*, València: Universitat de València.

Marcet, Pere (1987): *Història de la llengua catalana*, Barcelona: Teide.

Nicolàs, Miquel (1998): *La història de la llengua catalana: la construcció d'un discurs*, Barcelona: PAM.

Rafanell, August (1999): *La llengua silenciada*, Barcelona: Empúries.

Sanchis Guarner, Manuel (2002): *Els valencians i la llengua autòctona durant els segles XVI, XVII i XVIII*, València: Universitat de València.